

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

היכל ששי
קובץ שלשלת האור
שער עשרים ושלשה

מאמר
פזר נתו לאביונים — תרמ"ב

מאת

כ"ק אדמו"ר

אור עולם נזר ישראל ותפארתו כקש"ת

מוהר"ר שמואל

זצוקלה"ה נבג"ם זי"ע מליובאוויטש

הנחת בנו

כבוד קדושת

אדמו"ר שלום דובער

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"ק

על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וארבע לבריאה

MAAMAR PIZAR NOSAN LOEVYONIM—5642

Copyright © 2024

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718

editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch®.

נסדר בדפוס „עזרא”

ע”י ירמי’ הכהן בן לאה מיטא שי’

ב"ה.

פתח דבר

לקראת ב' אייר, יום הולדתו של כ"ק אדמו"ר מהר"ש זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע (ק"ץ שנה), הננו מו"ל את המאמר פזר נתן לאביונים תרמ"ב, הנחת בנו כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע.

המאמר כפי שנכתב ע"י כ"ק אדמו"ר מהר"ש נדפס בספר תורת שמואל – תרמ"ב (ע' רפג ואילך), וכאן נדפסה ההנחה לראשונה מכתב יד קודש.

המאמר נערך ע"י הרה"ת ר' חיים אלימלך וילהלם שי'.

מערכת „אוצר החסידים”

אדר"ח אייר ה'תשפ"ד
ברוקלין, נ.י.

פזר¹ נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד קרנו תרום בכבוד². ואמרז"ל שאלו לשלמה עד היכן מגיע כחה של צדקה א"ל כבר פרשה דוד אבא פזר נתן כו³, וצ"ל שבפסוק זה מרומז כל כחה של צדקה, והמפרשי⁴ פי' צדקתו עומדת לעד קאי על עוה"ב קרנו תרום בכבוד קאי על עוה"ז, ומאחר שכולל עוה"ז ועוה"ב הרי מרומז בו כל כחה של צדקה.

ולהבין זה הנה צ"ל תחילה מ"ש (בפ"א⁵ התחיל) מי יתנך כאח לי כו⁶ ופסוק זה אומרי' כנס"י להקב"ה מי יתנך כאח לי יונק שדי אמי אמצאך כו', ואי' במדרש⁷ באיזה אחי' אמר אתה מוצא בתחילת הבריאה אחים שונאים זה לזה קין להבל ישמעאל ליצחק, ביעקב כתי' וישטום אותו⁸ ובשבטי' כתי' וישנאו אותי, אלא כמשה ואהרן שהיו אוהבי' זל"ז, ולכן לא רצה משה לילך בשליחותו של מקום מפני שלא רצה ליכנס בתחומו של אהרן שהי' נביא במצרי' אז פ' שנה כן אי' במדרש, ומ"מ גבי אהרן כתי' וראך ושמת בלבו¹⁰ אף שנכנס לתחומו מ"מ הי' לו שמחת הלב, וז"ש מה טוב ומה נעים שבת אחי' גם יחד¹¹ שהיו שמחי' זה מזה, ומסים במדרש תנחומא לכן זכה לאורי' ותומי' מפני ששמת בלבו זכה לאורי' ותומי' על לבו, וצ"ל מה שייך אורי' ותומי' לשמחה דמפני ששמת זכה לאורי' ותומי', וגם צ"ל למה לא זכה משה לאורי' ותומי' שהרי היו שמחי' זה מזה.

ובילקוט אי¹² מי יתנך כאח לי כיוסף לאחיו דאחר כל הרעות שעשו לו גמלים טוב דכתי' אנכי אכלכל אתכם ואת טפכם¹³ וישק יוסף לכל אחיו ויבך עליהם¹⁴, ובמ"א במדרש¹⁵ אי' כיוסף לבנימין ולפי' זה יפורש הפסוק בטוב יותר דיונק שדי אמו שהי' אחיו מן האם, דבאמת לא הי' יונק שדי אמו וכמ"ש ותקש

(7) ראה שמור פ"ה, א. שהש"ר פ"ח, א. תנחומא שמות כז.
(8) ראה תולדות כו, מא. ושם: וישטום עשו את יעקב.
(9) וישב לו, ד.
(10) שמות ד, יד.
(11) תהלים קלג, א.
(12) ילקוט שמעוני שה"ש ת, א (רמז תתקצג).
(13) ויחי נ, כא.
(14) ויגש מה, טו. ושם: וינשק לכל אחיו.
(15) שהש"ר ת, א.

(1) הנחת כ"ק אדמו"ר הרשב"ב ממאמר ד"ה זה. והוא מאמר הא' מהמשך מי יתנך תרמ"ב, נדפס בסה"מ תרמ"ב ע' רפג ואילך. וראה שם הערה 1 והערה א. וראה גם שם ד"ה מי יתנך הא' (דש"פ שמות) בסה"מ תרמ"ב ע' ק ואילך.
(2) תהלים קיב, ט.
(3) ב"ב י, ב.
(4) ראה מצו"ד לתהלים שם.
(5) בפעם א'.
(6) שה"ש ח, א.

פזר נתן לאביונים

בלדתה כו' בצאת נפשה כו' ואביו קרא לו בנימין¹⁶, אלא יונק שדי אמו שהי' אחיו מן האם.

ולהבין כ"ז הנה כתי' למען אחי ורעי¹⁷ שהנשמות נק' אחי' ורעי' להקב"ה והם נשמות הצדיקי¹⁸ וכתי' ועמך כולם צדיקי' ואי' בזהר שהוא ע"י מצות מילה¹⁹, ובמ"א בזהר אי' שהוא ע"י נטירת הברית בגין דנטרין ברית איקרין צדיק²⁰, ובמשנה משמע שהוא ע"י כלליות התומ"צ דמפסוק זה לומדי' דכל ישראל יש להם חלק לעוה"ב שנא' ועמך כולם צדיקי' לעו[ל]ם ירשו ארץ²¹. ואי' במשנה התקן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס לטרקלין²², פרוזדור הוא עוה"ז, התקן הוא כמ"ש אשר ברא אלקי' לעשות²³ ותרגום לתקן²⁴, כמו"כ מ"ש נעשה אדם²⁵ פי' לתקן והוא ע"י ויניחהו בג"ע לעבדו ולשמרו²⁶ לעבדו רמ"ח מ"ע ולשמרו שס"ה מל"ת²⁷, ומצינו תי' התקן על כלליות התורה כדאי' התקן עצמך ללמוד תורה שאינו ירושה לך²⁸ וקאי על כל התורה, ועיקר הלימוד כדי לעשות דא"ל²⁹ נוח לו שתהפך שליתו על פניו³⁰ הרי שע"י כלליות התומ"צ נק' צדיק.

ולהבין זה צ"ל מה שמצינו מדרשי' סותרי' זה לזה, דפעמי' אי' שבע"ת למעלה מצדיקי' ולפעמי' אי' שהצדיקי' למע' מבע"ת. דאמרז"ל במקום שבע"ת עומדים צ"ג א"י לעמוד³¹ הרי בע"ת למע' מצדיקי'. הגם שאינו מובן דיציבא בארעא וגיורא בשמי שמיא³², אך מאמר זה משמע כן דבמקום שבע"ת עומדי' צ"ג א"י לעמוד כלל, ופעמי' אי' ע"פ עם המלך במלאכתו ישוב³³ במי נמלך בנשמותיהן של צדיקי'³⁴ ואם בע"ת למע' מצדיקי' למה לא נמלך עמהם דישוב הדעת הוא עם גדול יותר ולמה לא נמלך עם בע"ת אלא צ"ל דצדיקי' למע' מבע"ת³⁵. הרי המדרשי' סותרי' זא"ז, אך הענין הוא דהנה צ"ל מהו קריאת שם

(16) וישלח לה, טז"ח.

(17) תהלים קכב, ח.

(18) ראה לקו"ת שה"ש יט, סע"ב ואילך.

מאמרי אדמו"ר האמצעי נ"ך ע' קפו ואילך.

(19) ראה זח"א צג, א. זח"ב כג, א ובלקוטי לוי

יצחק לשם ע' מז ואילך.

(20) זח"א נט, ב. צד, א. קסב, א. רמז, ב.

(21) סנהדרין צ, א. ישעי' ט, כא.

(22) אבות פ"ד, מט"ז.

(23) בראשית ב, ג.

(24) כ"ה בכמ"ב בדא"ח. ראה לקו"ת שלח לח,

ב. וראה לקו"ש חכ"ה ע' 343 הערה 30.

(25) בראשית א, כו.

(26) בראשית ב, טו. ושם: לעבדה ולשמרה.

(27) ראה זח"א כז, א. זח"ב קסה, ב.

(28) אבות פ"ב, מ"ב.

(29) = דאם לאו.

(30) ויק"ר פל"ה, ז.

(31) ברכות לד, ב. רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ד.

וראה לקו"ש חי"ד ע' 361 ואילך.

(32) ע"פ עירובין ט, סע"א.

(33) דברי הימים"א ד, כג.

(34) ראה ב"ר פ"ח, ז. רות רבה פ"ב, ג.

(35) ראה סה"מ תרמ"ב ע' רפו בשוה"ג.

צדיקי' כמ"ש בנח איש צדיק תמים הי' בדורותיו³⁶, וכתי' אמרו לצדיק כי טוב³⁷, צדיק באמונתו יחי'³⁸ מהו קריאת שם צדיק.

והענין³⁹, דהנה כתי' למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט⁴⁰, ואין הכוונה על מצות צדקה אלא על כלליות המצות שנק' בש' צדקה, וכמ"ש וצדקה תהי' לנו כי נשמור לעשות כל המצוה הזאת⁴¹. הרי פסוק מפורש דכלליות המצות נק' בש' צדקה, והפועל הצדקה נק' צדיק⁴², וכן מצינו על למע' ג"כ כ"פ קריאת שם צדיק וכמ"ש צדיק ה' בכל דרכיו⁴³ ובכ"מ, והענין דמה שהמצות נק' צדקה הוא דכמו שצדקה הוא להחיות רוח שפלי'⁴⁴ דכשנותנים צדקה לעני ה"ה משפיע לו חיות כמו"כ ע"י המצות נמשך המשכת אוא"ס בעולם וזהו צדקה, וקמ"י כל העולמות הם שפלי' אפי' עולמות עליונים עולמות א"ס⁴⁵, ומה שנמשך המשכת אלקות בעולם זהו צדקה. עוד זאת כתי' על למע' צדיק ה' צדקות אהב⁴⁶, דבאדם כל אומן שונא בני אומנתו⁴⁷, ולמע' אע"פ שצדיק ה' מ"מ צדקות אהב, וצ"ל דצדקות אהב קאי על נותן הצדקה (בפ"א⁴⁸ שה"ה אומר בני אומנתו).

וביאור ענין מצות צדקה הנה כתי' רחבה מצותך מאד⁴⁸ ואי' באגה"ק⁴⁹ מצותך דוקא הוא מצות הצדקה, ואמר שם בזה"ל מה שהקב"ה בכבודו ובעצמו עושה תמיד להחיות העולם. והנה מל'⁵⁰ מה שהקב"ה כו' עושה תמיד להחיות העולם משמע שהוא מ"ש המחדש בטובו בכ"י תמיד מע"ב⁵¹, שבכ"ע ובכ"ר נמשך חיות חדש להחיות העולם, לעולם ה' דברך נצב בשמים⁵² ואם הי' מסתלק כרגע הי' נעשה אין ואפס⁵³, וזה נמשך מיחוד חיצוני דחו"ב דזיווגיהו תדיר לצורך קיום העולמות⁵⁴, ובזהר⁵⁵ אי' ההפרש בין צדק לצדקה, צדק הוא בחי' צדק מלכותא קדישא כדאי' בת"פ⁵⁶, וצדקה הוא לאחר הזיווג שמקבלת החסדי'. וענין הזיווג הוא מבחי' יחוד פנימי ועוד למע' יותר. והענין הוא דהנה אי' בזהר שע"י צדקה

36 נח ו, ט.	46 תהלים יא, ז.
37 ישע"י ג, י.	47 ב"ר פל"ב, ב. תנחומא בראשית ח.
38 חבקוק ב, ד.	48 תהלים קיט, צו.
39 להבא לקמן ראה סה"מ תרמ"ב ע' קא ואילך. ע' שכו ואילך.	49 סימן יז (קבה, א ואילך).
40 וירא יח, יט.	50 = מלשון.
41 ואתחנן ו, כה.	51 ברכת יוצר.
42 ראה לקו"ת שה"ש טז, ג. אוה"ת שה"ש	52 תהלים קיט, פט.
כרך ב ע' ס"ע תרלד ואילך.	53 שער היחוד והאמונה פ"א.
43 תהלים קמה, יז.	54 ראה זח"ג רצ, ב (אד"ז). ע"ח שער
44 ישע"י נז, טו.	הכללים פי"ג. לקו"ת שה"ש כ, ב ואילך.
45 ראה תו"א מקץ מה, ג.	55 זח"ג קיג, ב. וראה ברמ"ז לשם.
	56 תקו"ז בהקדמה יז, ב.

פזר נתן לאביונים

עביד שמא קדישא⁵⁵ והוא כמו שמפרש רבינו ז"ל⁵⁷ ע"פ צדק מלא ימינך⁵⁸, פי' כשמלא ימינך הו"ע החסדי' אז צדק מלא, דבעת הגלות כי איננו כתי' ו' סליק לעילא⁵⁹ וממילא אין השם שלם, אבל ע"י הצדקה עביד שמא קדישא (שנמשך הו') ונעשה שלימות בהשם, הרי שהוא השפעה פנימיות.

וואי' בזהר באדרא⁶⁰ ע"פ ויגד יעקב לרחל⁶¹ והול"ל ויאמר או וידבר מהו ויגד אלא חוכמתא מילין דחוכמתא, דביעקב כתי' האספו ואגידה לכם⁶² ואי' בזהר הגדה הוא מילין דחוכמתא⁶³, ובבחי' ואגידה בפרט מרומז כלליות השפעה פנימיות דהמשכת הקו שמסתיים באצי'⁶⁴, דו' הוא הקו שנמשך מאלף א"ס אלופו ש"ע⁶⁵ אנכי מי שאנכי⁶⁶, ג"ד הוא גמול דלי'⁶⁷ ומה שנמשך מגימל לדלי' הוא דתמונת ג' הוא ו' ובסופו יו"ד והיו"ד שבסופו נמשך בהד' וזהו היו"ד שבין ג' לד'⁶⁸, ואח"כ כשנמשך מהג' בד' נעשה ה'⁶⁹ וזהו ה' שכ' אח"כ. וכמו"כ ויגד הוא בחי' חכ', וזהו עיני כל אליך ישברו⁷⁰, ויש בחי' כלה והוא מ"ש כלתה נפשי לחצרות ה'⁷¹ ואל אישך תשוקתך⁷², ואשך הוא לאחר שקיבלה ההשפעה פנימיות, ובאדרא שם במקומו⁶⁰ ג"כ משמע כן דמדבר שם ממ"ש אל דעות הוי'⁷³ ד"ע, והוא [ענין] ומלאה הארץ דעה⁷⁴ והוא השפעה פנימיות.

ולהביין ביאור הענין הנה אמרו⁷⁵ כל המרחם על הבריות מרחמי' עליו מן השמים, וצ"ל מהו"ע מרחמי' עליו מן השמים ומה שייך זה למרחם על הבריות. והענין דהנה כתי' וצדקה כנחל איתן⁷⁶ ואי' באגה"ק⁷⁷ איתן הוא בחי' נקודה בהיכלא⁷⁸ ואותיות איתן משמשות לעתיד⁷⁹ וכמ"ש משכיל לאיתן

-
(71) תהלים פד, ג.	(57) לקו"ת תצא לט, א.
(72) בראשית ג, טז. וראה לקו"ת שה"ש א, א.	(58) תהלים מח, יא.
(73) שמואל-א ב, ג.	(59) ראה זח"א רי, א.
(74) ישעי' יא, ט. ושם: כי מלאה.	(60) זח"ג רצב, ב – רצג, א (אד"ז).
(75) שבת קנא, ב.	(61) ויצא כב, יט.
(76) עמוס ה, כד.	(62) ויחי מט, א.
(77) קו"א ד"ה וצדקה כנחל איתן (קסא, א ואילך).	(63) זח"א רלד, ב.
(קו"א נק' ג"כ בשם אגה"ק בכ"מ. ראה „הערות" שבסוף ספר התניא (הוצאת תשי"ד ואילך), וברשימות כ"ק אדמו"ר ז"ע לתניא בתחילת אגה"ק).	(64) ראה סה"מ תרכ"ו ע' רו ואילך.
(78) ראה זח"א ו, א. זח"ב קפ, א.	(65) ע"פ ב"ר פ"ב, ב.
(79) שהן באין בראש התיבה להורות על שימוש הפעולה להבא אפע"ל יפע"ל תפע"ל נפע"ל – לקו"ת ראה יח, א.	(66) ראה תניא מהדו"ק ספמ"ט. וראה לקו"ת להארז"ל תולדות כז, יט.
	(67) שבת קד, א.
	(68) ראה תו"א וארא נט, א.
	(69) ראה סה"מ תרמ"ב ע' רפט.
	(70) תהלים קמה, טו. וראה לקו"ת מטות פה, ב ואילך.

ש"פ שמיני, תרמ"ב

ה

האזרחי⁸⁰ כל האזרח בישראל⁸¹ מה שיזרח לע"ל, והעצה שיוכל עכשיו ג"כ לבוא למדרי' זו זהו ע"י התעוררות בחי' רחמי' על הנפש כדאי' בתניא⁸² דכל נשמה אפי' נפש דמל' דמל' דעשי' בתוכו מלובש יצי' ובריאה ואצי' וחכ' דאצי' שבו שורה אוא"ס. הרי כל הנשמה שרשה מבחי' איתן הוא פנימיות אבא שהוא פנימיות עת"⁸³, וירדה למטה בגוף ונה"ב שמעלי' ומסתיר ועלול לטמא הנפש ולהיות נגעל בכל דבר, ה"ז ירידה גדולה מאגרא רמה לבירא עמיקתא⁸⁴. וזהו כל המרחם על הבריות מרחמי' עליו מן השמי'⁷⁵, דהנה כתי'⁸⁵ זרע צדקה שחר אמת⁸⁶, ושחר הוא בשין שמאלית ופי' כמו שמסכרין המים לצוד דגים⁸⁷. אך הפי' ל' שחר, שהשחר הוא אמת וכמ"ש תתן אמת ליעקב⁸⁸, וצ"ל והלא מידתו מדת האמת⁸⁹ וכמ"ש ונתתם לי אות אמת⁹⁰ דא אות ו'⁹¹, ומה צריך עוד אמת.

אך הענין שיש באמת כמה מדרי'⁹². כמו באהוי"ר⁹³ יש אהוי"ר הבאה מלמטלמ"ע שהאדם פועל ע"י התבוננות, ויש אהוי"ר הבאה מלמעלה, ועז"נ עבודת מתנה אתן את כהונתכם⁹⁴ כהונתכם הוא בחי' אהבה⁹⁵. ויראה הוא מ"ש ואתן לו מורא ויראני⁹⁶ בחי' יר"ע שהוא ודאי פנימיות. וזהו שע"י התעוררות רחמים על נפשו נמשך רחמים עליונים, וזהו וישא יעקב את קולו ויבך⁹⁷ שנשא את קולו בבחי' רחמי' עליונים, וכמ"ש במסתר' תבכה נפשי מפני גוה⁹⁸ מפני גאותן של ישראל⁹⁹, שיומשך בחי' רחמים העליונים למטה, שהרחמי' דלמטה אינם בערך לגבי רחמים העליוני', וכמ"ש הרמב"ן המשל ע"ז דכשהשמש הולך בארץ טפח הלך למע' אלפים מיל¹⁰⁰, כמו"כ רחמי' דלמטה לגבי רחמי' העליונים אינם בערך כלל, וזהו השפעה פנימיות.

אך פעמי' מצינו שהצדקה הוא השפעה חיצונית. דהנה זכר רב טובך יביעו וצדקתך ירננו¹⁰¹, צדיקים הוא בחי' צדק מלאה ימינך¹⁰² וצדקתך ירננו¹⁰¹,

---

92 ראה סה"מ תרמ"ב ע' קטז-קיו.	80 תהלים פט, א.
93 ראה תניא פי"ד. חינוך קטן.	81 אמור כג, מב.
94 קרח יח, ז.	82 פי"ח (כג, ב).
95 ראה אגה"ק ס"ח. ובהנסמן בהערה 93.	83 ראה לקו"ת נצבים מט, ד. וראה הערת
96 מלאכי ב, ה. וראה בסידור הערה לתיקון	כ"ק אדמו"ר ז"ע בטה"מ ה"ת"ש ע' 49.
חצות (סידור עם דא"ח ח"א ע' רכח, ג).	84 ע"פ חגיגה ה, ב.
97 ויצא כט, יא.	85 להבא לקמן ראה אגה"ק סימן ו (קט, ב
98 ירמי' יג, יז.	ואילך).
99 חגיגה ה, ב.	86 משלי יא, יח.
100 לפנינו ברמב"ן ליתא. וראה אגה"ת	87 ראה פרש"י משלי שם.
פי"ב, סה"מ תרל"ח ע' ש.	88 מיכה ז, כ.
101 תהלים קמה, ז.	89 ראה זח"ב רעו, א. זח"ג שב, א.
102 תהלים מה, יא.	90 יהושע ב, יב.
	91 זח"ג ב, א.

דהנה במ"א¹⁰³ מבו' פי' צדק מלאה ימינך¹⁰² שהצדק מלאה ימינך הו"ע המשכת החסדי' מכלכל חיים בחסד¹⁰⁴ ואתה מחי' את כולם ועי"ז וצבא השמים לך משתחוים¹⁰⁵, ואף דואתה מחי' את כולם הוא מבחי' מל', מ"מ מ"ש וצבא השמי' לך משתחוים הרי אליו ולא למידותיו¹⁰⁶, והוא הביטל לאוא"ס ששורה במל'. ומ"מ רק זכר רב טובך יביעו¹⁰¹, טוב הוא בחי' אמרו לצדיק כי טוב³⁷, ויוסף בן שבע עשרה שנה¹⁰⁷ בגימ' טוב, והי' טוב בעצם אנכי אכלכל אתכם כו'¹⁰⁸, ויש כמה מדרי' בטוב וכמ"ש¹⁰⁹ כמה מעלות טובות למקום עלינו, ורב טוב הוא לבית ישראל¹¹⁰ דוקא. ובחי' וצדקתך ירננו הוא זכר רב טובך זכר מרב טובך, וכמ"ש במ"א¹¹¹ שהמלאכי' בעבודתם ממשיכי' יחוד חיצוני דחו"ב, אבל רב טוב השפעה פנימיות הוא לבי' דוקא שמחה בצפרא שלמע' מרננא ברמשא¹¹².

ולפמשת"ל לכאו' הוא כמ"ש באגה"ק¹¹³ דע"י צדקה נמשך השפעה חיצונית. אבל באמת באגה"ק גופא שם א"א [לומר] שכוונת רבינו ז"ל כן, שה"ה אומר שם¹¹⁴ וז"ל מצותך דוקא מצות הצדקה מה שהקב"ה בכבודו ובעצמו עושה תמיד להחיות העולם ויעשה לע"ל ביתר שאת ועז. ובתחה"מ ודאי יהי' השפעה פנימיות, דאפי' בג"ע מאיר שם הארה מהשפעה פנימיות שהרי תענוג הנשמות בג"ע הוא מהלימוד התורה הלכות הערוכות לפנינו¹¹⁵, אך שם אינו שייך המחליף פרה בחמור¹¹⁶ גשמי אלא שלומדי' שם ההלכות ברוחניות¹¹⁷, ה"ז הארה מהתורה שלמטה וכן אי' בתניא¹¹⁸ שהוא זיו תורתו ועבודתו, ומכ"ש בתחה"מ שיתלבשו נשמות בגופי' ואותן נשמות שהן יותר מג"א¹¹⁹ שנה בג"ע יתלבשו גם הם בגופי' לקבל העונג העליון שיהי' לע"ל בודאי יהי' השפעה פנימיות.

והענין דהנה כתי' זורע צדקות מצמיח ישועות¹²⁰, ישועות הם ש"ע נהורין עילאין, ונמשך ע"י זריעה דצדקה דכמו ע"י זריעה נצמח בתוס' ורבי מארו"ל כלום אדם זורע אלא להוציא כמה וכמה. כמו"כ ע"י זריעה דצדקה מצמיח ישועות, וצ"ל שבוזה נמצא הכל. דהצמיחה היא דוקא כשזורעין אבל בלא

103) ראה תו"א מקץ לו, א.	112) ראה זח"א רכט, א.
104) נוסח תפלת העמידה.	113) סימן יז.
105) נחמי' ט, ו.	114) שם קכה, סע"ב.
106) פרדס שער לב (שער הכוונה) פ"ב בשם הספרי.	115) ראה זח"א קעג, א"ב. לקו"ת במדבר ב, ב.
107) וישב לו, ב.	116) ב"מ ק, א (במשנה).
108) ויחי ג, כא.	117) ראה המשך וככה תרל"ז פ"ו (סה"מ תרל"ז ח"ב ע' ת ואילך).
109) הגדה של פסח.	118) פל"ט.
110) ישעי' סג, ז. וראה לקו"ת האזינו עד, א.	119) = מג' אלפים.
111) ראה תו"א יתרו עב, ג.	120) נוסח ברכת יוצר.

זריעה מצד עצם כח הצומח לא יצמח אלא צריכי' העלאת מ"ן לכח הצומח, א"כ מוכרח לומר שנמצא כאן הכל, וזהו שע"י זריעה דצדקה נמשך ש"ע נהורין¹²¹ שהוא בחי' א"ס שבמו"ס למע' מבחי' שמתלבש ביגת"ד, ולפ"ז הרי תורה הוא ג"כ השפעה פנימיות, ואם עובר על מצות התורה נמשך מיגת"ד להיות נושא עון ועובר על פשע¹²², והגילוי שיהי' בתחה"מ הוא בחי' שאינו מתגלה עדיין גם ביגת"ד א"כ ה"ז השפעה פנימיות.

וזהו פזר נתן לאביונים² שע"י מצות הצדקה ע"י צדקתו עומדת לעד², לעד פי' א"ס שהגילוי שיהי' בעוה"ב הוא ע"י מצות הצדקה¹²³, וקרנו תרום בכבוד² אין כבוד אלא תורה¹²⁴ וה"ע מצות הצדקה בכלל. ומהפרשי' פי' שקאי על עוה"ז, הענין דהנה כתי' אם בחוקתי תלכו¹²⁵ ופרש"י אם תהיו עמלי' בד"ת, ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יכולה ועץ השדה יתן פרי' כו', שכולם הם דברי' גשמי'. דגשמיות נגרר בתר רוחניות דכשנמשך ריבוי השפעה ברוחניות ממילא נמשך בגשמיות ג"כ¹²⁶. ולפ"ז ניחא דע"י צדקה נמשך חיזוניות השפעה וזהו ע"י עבודת המלאכים שנמשך השפעה גשמיות, והנשמות בעבודתם ע"י צדקה ממשיכי' השפעה פנימיות ברוחניות וממילא נמשך גשמיות ג"כ.

124) אבות פ"ו, מ"ג.

121) ראה זח"ג קלג, ב (אד"ר). רמ"ז לזח"א ד,

125) בחוקתי כו, ג. וברש"י שם.

ב. אגה"ק ס"ג (קד, ב"קה, א).

126) ראה המשך מים רבים תרל"ו פקע"ג [ע']

122) מיכה ז, יח.

תח ואילך (בהוצאה החדשה – נמצא בדפוס).

123) ראה רד"ק עה"פ.

מוקדש
לחיזוק ההתקשרות לנשיאנו
כ"ק אדמו"ר זי"ע

נדפס ע"י ולזכות
הרה"ת ר' מנחם מענדל וזוגתו מרת חנה
בניהם ובנותיהם
עטא ובעלה הרה"ת ר' אליעזר גרשון ובתם חי' מושקא
שיחיו שם טוב
חי' שרה, יעקב משה, אברהם מאיר,
דבורה ושמשון
שיחיו לאורך ימים ושנים טובות

פישר

להצלחה רבה ומופלגה בכל אשר יפנו
בטוב הנראה והנגלה בגשמיות וברוחניות
ולנחת רוח יהודי חסידותי מכל יוצאי חלציהם
מתוך שמחה וטוב לבב

